

Uniwersytet w Białymstoku gospodarzem XXI Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich

Białystok po raz pierwszy będzie gościł uczestników największego w Polsce kongresu historycznego. To właśnie w stolicy Podlaskiego za trzy lata odbędzie się XXI Powszechny Zjazd Historyków Polskich. Porozumienie w tej sprawie podpisali dziś (08.06.2021) prof. Robert Ciborowski – rektor Uniwersytetu w Białymstoku, a także prof. Krzysztof Mikulski – prezes Zarządu Polskiego Towarzystwa Historycznego (PTH) i prof. Cezary Kukło – wiceprezes Zarządu PTH, a zarazem przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Zjazdu. Inicjatywę wsparło Województwo Podlaskie.

- Nasze zjazdy służą przede wszystkim podsumowaniu tego, co się działo, co wydarzyło się przez ostatnich kilkadziesiąt, czy też kilka lat, a więc pewnej reasumpcji. Musimy też się sprawdzić jako historycy, zobaczyć co ciekawego zrobiliśmy. Z drugiej strony - pojawiają się nowe problemy i ujęcia tematów, które proponują w panelach nasi koledzy, a więc zadaniem zjazdów jest też wytyczenie drogi na przyszłość: co warto badać, co jest na topie w świecie, co w Polsce, w jakim jesteśmy dystansie wobec świata. To też są pytania, które musimy sobie zadawać jako historycy, przynajmniej co pięć lat – mówi prof. Krzysztof Mikulski, prezes PTH.

Towarzyski aspekt wydarzenia

Zjazdy przyciągają setki historyków i pasjonatów historii: badaczy, nauczycieli, archiwistów, muzeologów, studentów historii i wszystkich miłośników wiedzy o przeszłości.

- To jest najlepsza okazja do tego, żeby wszyscy spotkali się w jednym miejscu: ludzie, którzy na co dzień są rozproszeni po całym kraju i badają historie w swoich ośrodkach, nauczyciele, archiwiści, historycy. Co pięć lat mają zebrać się w jednym miejscu, a zatem jest to szansa na integrację środowiska – dodaje prof. Mikulski

Zjazd będzie obradował przez 4 dni, od 17 do 20 września 2024 r., głównie w kampusie Uniwersytetu w Białymstoku. W programie znajdą się sesje plenarne, panele problemowe i warsztaty metodyczne. Jak zapowiadają organizatorzy, w programie naukowym białostockiego spotkania chcą postawić nacisk na dzieje człowieka, jako głównego bohatera, sprawcę procesów historycznych.

Robocze hasło zjazdu to „Człowiek współtwórcą historii”

- Chcemy pokazywać człowieka i jego aktywność w otoczeniu rodzinnym, społecznym, także gospodarczym i politycznym. To ma być zjazd pokazujący aktywność naszych przodków na tych różnych polach – zapowiada prof. Cezary Kukło z UwB, przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Zjazdu. – Zaproponowaliśmy formułę, która w zasadzie już została zaakceptowana przez Zarząd Główny PTH. Nie ukrywam, że podglądamy trochę, co dzieje się w nauce światowej, jeśli chodzi o sposób organizacji podobnych kongresów. Zatem będzie 6 „wielkich tematów”, jak je nazywamy. I te tematy będą prowadzone od czasów średniowiecza aż po XX wiek. Chcemy złamać zasadę, że grupujemy się tylko w epokach – mediewiści, nowożytnicy, dziewiętnastowiecznicy. Taki przykładowy temat, który uznaliśmy za interesujący, to np. starość: ludzie starzy i ich rola w społeczeństwie. Wśród tematów wiodących byłaby też Polska Jagiellonów, ponieważ w PTH trwa realizacja potężnego grantu jej dotyczącego, pod kierunkiem prof. Mikulskiego. Chcielibyśmy przedstawić wyniki tego projektu. Oprócz tego dajemy kolegom i koleżankom z całej Polski do dyspozycji 20 paneli problemowych - ich tematyka wyszła od samego środowiska.

Spotkanie na pograniczu

Na problematykę podejmowaną podczas XXI Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich będzie też miała wpływ specyfika największej podlaskiej uczelni i jej położenie.

- Prof. UwB Krzysztof Buchowski będzie mówił o problemach litewskich, będziemy mieli panel poświęcony przemianom po 1989 roku tutaj, w północno-wschodniej Europie, będą też obecni koledzy z Litwy, Białorusi, Ukrainy, którzy już zadeklarowali swój udział w panelach – wylicza prof. Kukło.

Oprócz debat naukowych, przewidziane są też inne formy popularyzacji wiedzy, m. in. Targi Książki i Prasy Historycznej, Przegląd Filmu Historycznego, Turniej Planszowych Gier Historycznych i konkursy dla młodzieży.

- W kampusie UwB chcemy zrobić rodzaj wioski historycznej z produktami rzemieślniczymi od średniowiecza po wczesną nowożytność. Chcielibyśmy, aby także miasto czuło obecność historyków – deklaruje prof. Cezary Kukło.

Zwłaszcza, że w swojej ponad stuletniej historii Powszechny Zjazd Historyków Polskich pierwszy raz odbędzie się w Białymstoku.

- Jest to ośrodek bardzo dynamicznie rozwijający się w ostatnim czasie, jeśli chodzi o historię, który teraz dysponuje już znakomitymi warunkami, żeby taki zjazd przeprowadzić. A poza tym bardzo zależy nam na tym, żeby uaktywnić wschodnią część kraju. Ostatni zjazd był w Lublinie, teraz będzie to kolejny ważny ośrodek akademicki we wschodniej Polsce, czyli Białystok – tłumaczy prof. Krzysztof Mikulski, prezes Zarządu Polskiego Towarzystwa Historycznego.

- Możliwość organizacji XXI Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich to dla nas prestiż i powód do dumy – mówi prof. Robert Ciborowski, rektor Uniwersytetu w Białymstoku. –

Jestem przekonany, że staniemy na wysokości zadania jako organizator, ale przede wszystkim będziemy mieli okazję pochwalić się znakomitymi osiągnięciami naszych historyków.

Powszechne Zjazdy Historyków Polskich organizowane są od 1880 roku. Początkowo odbywały się co 10 lat, a od lat 60. ubiegłego wieku – co 5 lat.

Partnerem Polskiego Towarzystwa Historycznego przy organizacji najbliższego zjazdu jest Wydział Historii i Stosunków Międzynarodowych UwB. W ramach przygotowań do wydarzenia, wydział zorganizował w bieżącym roku akademickim cykl „Spotkania z Mistrzami”. To otwarte wykłady z wybitnymi badaczami historii. Jego gośćmi byli już prof. Antoni Dudek, Jerzy Eisler, prof. Andrzej Chwalba oraz prof. Krzysztof Mikulski.

źródło: Uniwersytet w Białymstoku

oprac.: Aneta Kursa

red.: Paulina Dulewicz

